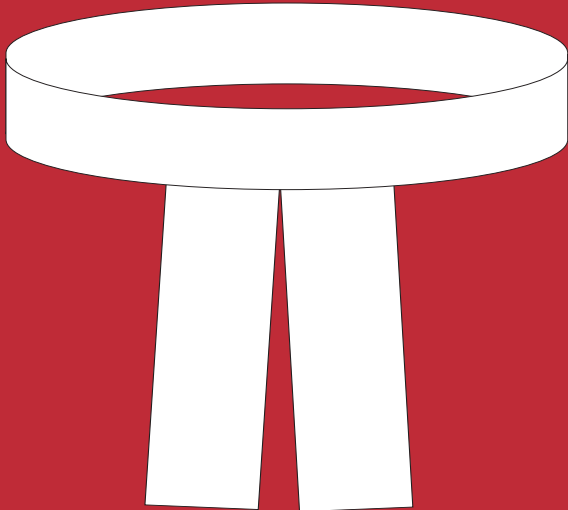

En given ordning

En traktat om Kyrkans ämbete

”Men utvecklingen har ju gått vidare. Paulus skrev brev för 2000 år sedan!” utbrast min granne när vi talade om Bibeln.

Jag förstod hur han tänkte. Utvecklingen har gått framåt, tänkte han. Han tänkte inte på det förra århundradet, 1900-talet, det som var krigets, förtryckets och inhumanitetens århundrade. Han tänkte nog inte heller på samtiden och vart den s.k. utvecklingen fört oss på många områden.

Han konstruerade sig sin egen lyckliga ö – och då är bibeltexter gamla texter, på sin höjd historiskt intressanta. Inte mer.

Kyrkan ser saken på ett annat sätt. Orden i Skriften är lev-ande

därför att Anden andats in dem (Joh 14:23, 2 Tim 3:16–17) och verkar genom dem. Det gäller alla Bibelns skrifter. Och de har levt genom århundradena och utmanat människor. Vi förstår dem när vi läser dem tillsammans med trons folk i alla tider. De blir inte gamla för de är ständigt använda och när de används är de alltid nya och något händer med människor. Det är själva finessen med att Gud talar till oss och på så vis utmanar våra tankemönster.

Nu ska vi ge oss in i kontroversfrågan om kvinnor i prästämbetet. När vi är oeniga måste alla veta vad ”dom andra” tänker och förstå deras motiv.

Apostolisk

"Det är inte så bara för den delen men det är Kyrkans övertygelse att en apostel faktiskt talar Herrens ord."

Någon har läst söndagens text i högmässan. Den är hämtad från ett apostoliskt brev i Nya testamentet. Textläsaren slutar med att säga: "Så lyder Herrens ord." Vi bekräftar det: "Gud vi tackar dig." Då har vi sagt vad Kyrkan lär: Apostelns ord är Herrens ord. Det måste förstås betyda något också när det gäller kontroversiella frågor. Vän av ordning skulle kunna säga: "Men det är ju bara Paulus" och svaret är: "Det är inte så bara för den delen men det är Kyrkans övertygelse att en apostel faktiskt talar Herrens ord." Gör aposteln det i vanliga fall, gör han det också när det blir kyrkopolitiskt eller politiskt bråk om något han säger. Då måste man arbeta teologiskt. Det räcker inte att tycka eller rösta för insikt går före åsikt

Vad säger Paulus? Först säger han till sina medarbetare att de ska säga det de hört att han säger och göra det de sett honom göra:

"Vad ni lärt och tagit emot, hört och sett hos mig, det skall ni göra. Då skall fridens Gud vara med er." (Fil 4:9)

"Det du hört av mig i många vittnens närvaro, det skall du anförtro åt pålitliga människor som kan lära ut det i sin tur." (2 Tim 2:2)

"Den som lär annorlunda och inte håller sig till vår herre Jesu Kristi sunda ord och till det som vår religion lär, han är förblindad och okunnig..." (1 Tim 6:3–4)

"Vi föreskriver er i herren Jesu Kristi namn att dra er undan de bröder som lever utan ordning och inte följer de regler de fått genom oss." (2 Thess 3:6)

Aposteln ger ibland instruktioner för Kyrkans och de kristnas liv i sina brev. Ibland stryker han under sin apostoliska auktoritet och när han säger att något är ett "Herrens bud" måste man fundera över om aposteln då menar att det han säger hör ihop med något Jesus uttryckligen sa: Att apostlarna skulle lära de döpta att hålla alla de bud han gett dem:

"Och lär dem att hålla alla de bud jag har gett er" (Matt 28:20)

"Och när ni hade tagit emot ordet följde ni vårt exempel och därmed Herrens ..." (1 Thess 1:6)

"Vi bör alltså betraktas som Kristi tjänare och som förvaltare av Guds hemligheter." (1 Kor 4:1)

Det är sant att frågan om kvinnor som präster inte avgörs av enstaka bibelord – inte av 1 Kor 14:34, 1 Tim 2:11–12 eller Gal 3:28. Men det är lika sant att det i sak är klart vad aposteln faktiskt lär.

Och då blir frågan vad apostolisk kristen tro betyder för oss när Kyrkan i gudstjänsten menar att det Paulus säger är vad Herren vill ha sagt. Det

"Det var den här frågan man undvek på 1950-talet när riksdagen år 1958 fattade beslut om en ordning med kvinnor som präster"

"Så bör det inte gå till när en ordning ändras som har hävd ända från urkristendomen"

var den frågan man undvek på 1950-talet när riksdagen år 1958 fattade beslut om en ordning med kvinnor som präster – fast kyrkomötet året innan velat ha tid för ekumeniska samtal. Så blev det inte. Några år senare fällde Biskopsmötets bibelkommission ett förödande omdöme om hela beslutsprocessen i Svenska kyrkan: "Så bör det inte gå till när en ordning ändras som har hävd ända från urkristendomen och stöds av auktoritativa ord i Nya Testamentet." Det är viktigt att komma ihåg när man nu kräver att människor kritiklöst ska tänka att just denna reform är i samklang med vad Gud vill.

Biblisk

Det är (alltför) lätt att skälla den som vill "läsa som det står" för fundamentalist. Bibeltrohet är något helt annat. Kyrkan vågar lita på att Gud vill tala med oss och gör det i Den Heliga Skrift, en samling böcker skrivna av människor som drivits av den Helige Ande.

"Varje bok i skriften är inspirerad av Gud och till nytta när man undervisar, vederlägger, vägleder och fostrar till ett rättfärdigt liv" (2 Tim 3:16)

Detta är utgångspunkten.

En klok beskrivning av vad bibeltro är lärde jag mig för många år sedan: "Skriftens böcker lär fast, troget och utan villfarelse den sanning Gud som vår frälsnings skull ville låta uppteckna i den Heliga Skrift."

Inte är det så överraskande att Gamla och Nya testamentets skrifter är den norm som avgör om det som läran och lärarna säger verkligen är kristendom. Inte är det heller konstigt om människor som tycker att utvecklingen gått vidare inte bryr sig om vad ålderdomliga ord säger. Men de kristna måste göra det.

När Martin Luther efter 1500 år behövde fler präster undersöker han i Skriften om det är möjligt med kvinnor som präster. Det skulle ju då lösa hans problem. Hans slutsats blir en: Den Helige Ande tillåter inte det. I sak är det detsamma som påven Johannes Paulus II sa, när han konstaterade att Kyrkan inte har fullmakt att införa den förändringen. Ämbetet är en Guds ordning och Gud har en given ordning för detta ämbete. Den kristna tron kommer inte bara med ord utan också med ordningar – och allt kommer från Gud.

"Inte är det heller konstigt om människor som tycker att utvecklingen gått vidare inte bryr sig om vad ålderdomliga ord säger. Men de kristna måste göra det."

Hur blev det som det blev?

"Av frukten känner man trädet" (Luk 6:44)
Det blev en förödande oenighet som på många sätt lamslagit Svenska kyrkan. Det trodde inte de flesta år 1958 när beslutet togs. Då tänkte majoriteten att motståndet snart skulle vara borta. Så gick det inte. Man tänkte också att med kvinnor som präster skulle Svenska kyrkan på ett nytt sätt kunna möta folket med evangelium och samla folket till gudstjänst. Så blev det inte. Det blev i stället så att reformen genomfördes med lögnen som vapen och sveket som verktyg. Så gör i alla fall inte Guds gode Ande.

"Ska vi samtala om ämbetsfrågan kan det inte ske frikopplat från det som faktiskt hänt."

Frågan om kvinnor som präster ställs i en konkret kyrka. Vi vet hur det gick till, vilka argument som användes och vilka åtgärder som vidtogs. Ska vi samtala om ämbetsfrågan kan det inte ske frikopplat från det som faktiskt hänt.

Det var Biskopsmötets egen bibelkommission, inte en samling "kvinnoprästmotståndare", som sa att det inte får gå till så som det skedde i Svenska kyrkan.

Kanske kan det fortfarande bli rätt fast beslutsordningen var fel – men nog är det värt ett sakligt samtal. Och allvarligt talat: den som är för reformen och menar att den trots allt uttrycker Guds vilja med Svenska kyrkan, måste ta upp invändningarna, visa att han/hon förstått vad motparten menar och övertyga med goda teologiska argument.

Det måste för den delen vara fel...

Det måste vara fel när ett beslut fattas och genomförs så att medkristna systematiskt motarbetas, utmålas som något de, trots all mänsklig svaghet, inte är och görs andligt hemlösa i den kyrka där de är döpta, konfirmerade och kanske också vigda till tjänst.

"Saken gäller inte kvinnosynen och att kvinnor skulle ha mindre värde än män utan frågan om vad Kyrkan är och hur kvinnors och mäns kallelser förverkligas efter Guds vilja."

Vad kan vi göra?

Vi kan faktiskt:
Be för Svenska kyrkans enhet. Ekumenik är inte detsamma som kyrklig samtalsdiplomati mellan oeniga utan det grundläggande arbetet att värna Kyrkans enhet så att världen kan tro.

Beskriva konflikten som en teologisk oenighet om Kyrkans ämbete. Saken gäller inte kvinnosynen och att kvinnor skulle ha mindre värde än män utan frågan om vad Kyrkan är och hur kvinnors och mäns kallelser förverkligas efter Guds vilja. När beslutet togs fanns det inte tid för den urskiljningsprocess som är nödvändig när det handlar om att försöka förstå Guds vilja – och efter beslutet har Svenska kyrkan undvikit att ta upp sakfrågan till samtal.

"Hon är en gemenskap med Herren, med apostlarna och de kristna i alla tider."

Begära att konflikten om ämbetet hanteras på ett annat sätt än genom den utfrysning och det tystande av teologiska samtal som Kyrkoordningens yrkesförbud och befodringsstopp orsakar.

När Svenska kyrkan behövde samlas, definierades i stället en minoritet att tycka illa om och avgränsa mot. Och ta gärna upp det sakliga samtalet för den som är för 1958 års nya ordning är den som främst av alla måste visa att den stämmer med vad Gud vill.

Bevisa varandra kärlek. Kyrkan är inte en åsiktsgemenskap. Hon är en gemenskap med Herren, med apostlarna och de kristna i alla tider. Tillsammans med dem får vi leva i samtal om vad Gud nu vill med oss som Kyrka, gemenskap och enskilt. Det samtalet måste inte bara vara tillåtet. Det måste uppmuntras.

Och så till sist:

Så fort en invändning hörs att ett kyrkligt beslut strider mot Skriften och Kyrkans 2000-åriga erfarenhet måste invändningen tas upp och bemötas sakligt, i omsorg om den som kommer med invändningen och av kärlek till Sanningen – för det är den som en lärjunge alltid måste söka. Gud har en mening också med det som ser konstigt ut. Alltså är de kristna alltid på upptäcktsfärd för att förstå Guds vilja med oss i vår tid när vi ska vara Kyrka tillsammans med apostlarna. (Joh 14:15)

Bön

*Gud vår Far,
fyll oss med kunskap om Din vilja
och med all andlig vishet och insikt
så att vi kan leva värdigt Herren
och på allt satt behaga Honom..
Amen*

(Kol 1:9–10)

Dag Sandahl, SSC

Kyrklig samling

kring Bibeln och bekännelsen

www.kyrkligsamling.se
info@kyrkligsamling.se